

## СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА

*Хавула Й.В., здобувач вищої освіти,  
havulajosip@gmail.com*

*Драгун А.А., здобувач вищої освіти,  
alinadragun51@gmail.com*

*Аджемян А.М., здобувач вищої освіти  
artur.artur234324.tr@gmail.com*

*Науковий керівник: Федотова І. В., д.е.н., доцент  
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Фінансовий менеджмент дозволяє координувати результати та підвищувати ефективність виробничого менеджменту, маркетингового менеджменту, менеджменту персоналу та інших складових загального менеджменту. Головна мета фінансового менеджменту є максимізація добробуту його власників, яка реалізується через максимізацію ринкової вартості підприємства та його акцій. На користь цього критерію прийняття рішень фінансового характеру свідчать такі фактори: він базується на прогнозуванні доходів власників підприємства; є обґрунтованим і прийнятним для всіх аспектів процесу прийняття управлінських рішень, включаючи пошук джерел коштів, інвестування, розподіл доходів (дивідендів).

Забезпечити досягнення визначеної мети в ході діяльності підприємств можливо лише за умови створення ефективної системи фінансового менеджменту. У науковій літературі не існує єдиних підходів до розуміння поняття „система фінансового менеджменту”. Аналіз праць науковців [1-5] показав, що більшість вчених приділяють увагу розробки структури управління (організаційних структур) и майже не розглядають питання побудови системи управління фінансами підприємства, тому виникає наукова задача по розробці системи управління фінансами підприємства.

Якщо із загальної системи управління на підприємстві виділити систему фінансового менеджменту, то процеси, які в ній протікають можна розглядати як об’єкт управлінського впливу (рисунок 1).

У цьому випадку система фінансів є самостійною системою підходу до управління фінансів. Виходячи з того, що існують різноманітні кругозори управління (стратегічний, тактичний та оперативний), структурно-функціональну підсистему можна представити як взаємозв’язок двох циклів – елементарного та розширеного.

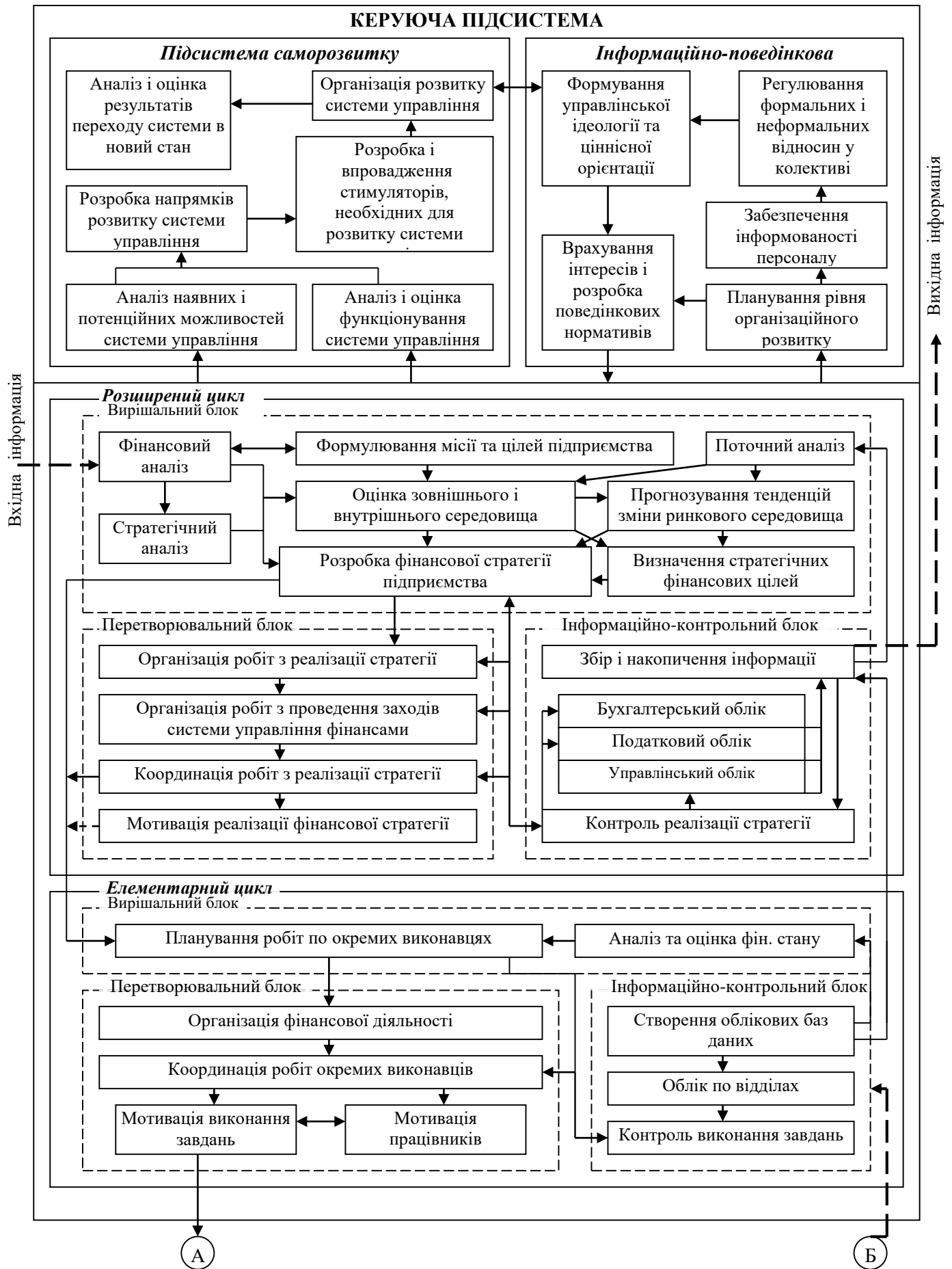
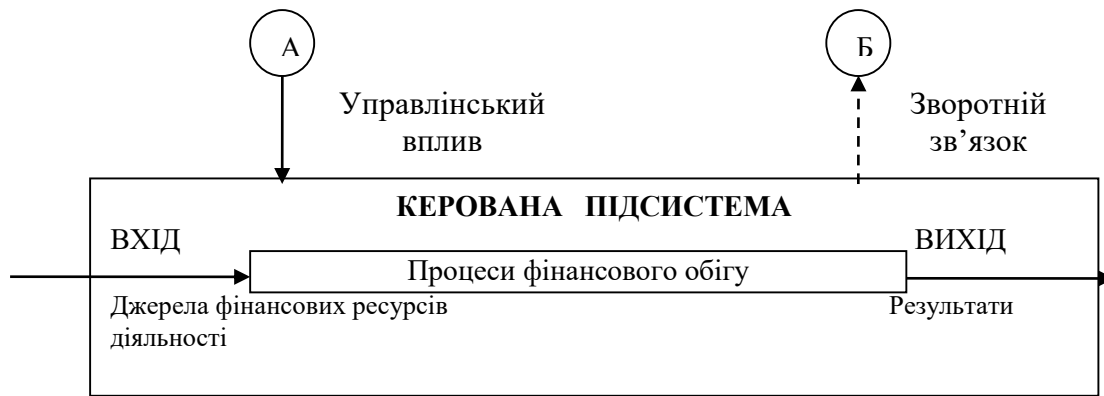


Рисунок 1 – Система управління фінансами підприємства (початок)



**Рисунок 1 - Система управління фінансами підприємства (закінчення)**

Елементарний цикл управління визначає основні елементи оперативного, по відношенню до управляємої підсистеми, кругозору управління. Стратегічному і тактичному відповідає розширений цикл управління.

Під циклом управління розуміється повна сукупність періодично послідовних один за одним складових процесу управління. Розширений цикл управління відповідає рівню вищого керівництва підприємства, а елементарний – рівню управлінського персоналу – керівників відділів та підрозділів.

Єдність організації, технології, загальних функцій і методів управління складає структурно-функціональну підсистему системи управління. Ця сукупність управлінських органів, підрозділів та виконавців, виконуючих закріплені за ними функції та вирішуючих поставлені перед ними задачі, а також сукупність методів, за допомогою яких здійснюється управлінський вплив. Вона включає розширений та елементарний цикли. Реальними формами прояву даної підсистеми є: управлінська теорія та управлінська ідеологія; формальні та неформальні взаємовідносини управлінських робітників з представниками зовнішнього оточення та між працівниками; рівень організаційного розвитку, а також рівень розвитку кожного окремого працівника управлінської ланки; інформованість працівників, носії інформації, методи розповсюдження інформації.

Підсистема саморозвитку системи управління є третьою підсистемою системи управління фінансами. Поява підсистеми саморозвитку системи управління відображає виникнення в системі управління таких якостей як прагнення до самовдосконалення, гнучкість та адаптивність до змін, орієнтація на новітності, пошук та розробка прогресивних ідей й прискорене введення їх в практику функціонування системи управління.

Найважливішим напрямком функціонування підсистеми саморозвитку є розвиток кадрів системи управління. Для ефективної діяльності підсистеми саморозвитку необхідне відповідне методичне забезпечення оцінки функціонування системи управління та розробці основних напрямів розвитку системи управління фінансами, яка у теперішній час недостатньо розвинута.

Фінансові потоки на вході представлені джерелами фінансових ресурсів, на виході - кінцевими результатами.

В управлінні фінансами, як і в будь-якій іншій керованій системі, виділяють об'єкти та суб'єкти управління. В якості об'єктів управління виступають різноманітні види фінансових відносин, пов'язані з формуванням грошових доходів, накопичень та їх використання суб'єктами господарювання та державою. Суб'єктами управління є ті організаційні структури, які здійснюють управління. Суб'єкти управління використовують у кожній сфері і кожній ланці фінансових відносин специфічні методи цілеспрямованого впливу на фінанси. В той же час їм властиві і єдині прийоми і способи управління. В управлінні фінансами можна виділити такі найважливіші функціональні елементи, як планування, оперативне управління, контроль. Управління фінансами на підприємствах і галузях народного господарства здійснюють фінансові відділи і служби підприємств, а також фінансові підрозділи міністерств і відомств.

Таким чином запропонована покращена система управління фінансами підприємства у вигляді проблемно-орієнтованого контуру, виділеного в чинній системі управління, яка носить цільовий циклічний характер, дозволяє своєчасно реагувати на зміни зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства, оперативно використовувати отриману інформацію в системі управління.

#### **Література.**

1. Курков М.С. Модель системи управління фінансами підприємств засобами штучного інтелекту. *Причорноморські економічні студії*. 2020. Вип. 52-2. С. 147-153.
2. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент. Київ : ЦУЛ, 2002. 496 с.
3. Партин Г.О., Селюченко Н.Є. Фінансовий менеджмент. Львів: Вид-во Національного університету „Львівська політехніка”, 2010. 332 с.
4. Максимова М. В. Система фінансового менеджменту в умовах розвитку цифрової економіки. *Ефективна економіка*. 2019. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7064>
5. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент. 3-те видання, випр. і доп. К.: Знання, 2008. 483с.